

INFORMACJE DLA RODZICÓW

TRUDNOŚCI W NAUCE CZYTANIA I PISANIA

OBJAWY U DZIECI WSTĘPUJĄCYCH DO SZKOŁY

Objawy zapowiadające specyficzne trudności w nauce czytania i pisania, w okresie poprzedzającym naukę szkolną można zaobserwować w zachowaniu dziecka już w przedszkolu. Poniżej przedstawiono objawy w odniesieniu do dzieci sześciolletnich, które zapowiadać mogą przyszłe trudności.

➤ **Motoryka duża – obniżona sprawność ruchowa całego ciała – dziecko:**

- słabo biega, skacze, ma trudności z jeżdżeniem na dwukołowym rowerze, wrotkach, łyżwach, nartach, hulajnodze,
- ma trudności z wykonaniem ćwiczeń równoważnych, jak chodzenie po linii, stanie na jednej nodze,
- niechętnie uczestniczy w zabawach ruchowych;

➤ **Motoryka mała- obniżona sprawność ruchowa rąk – dziecko:**

- ma trudności z wykonywaniem precyzyjnych ruchów w zakresie samoobsługi (mycie, ubieranie się, jedzenie, używanie nożyczek),
- ma trudności z rzucaniem do celu i chwytaniem piłki;

➤ **Lateralizacja czynności ruchowych – dziecko:**

- nadal jest oburęczne z niewielką przewagą jednej z rąk,
- jest obuoczne;

➤ **Funkcje wzrokowe, wzrokowo – przestrzenne, koordynacja wzrokowo – ruchowa**

– **dziecko:**

- ma trudności z wyróżnieniem elementów z całości, a także z ich łączeniem w całość (np. układanie mozaiki),
- ma trudności z wyodrębnieniem szczegółów różniących dwa obrazki,
- trudność sprawia mu rozróżnianie kształtów,
- trudność z rysowaniem szlaczków, niesprawnie i niechętnie rysuje,
- ma trudności z prawidłowym trzymaniem ołówka w palcach;

➤ **Funkcje językowe – dziecko:**

- przekręca złożone wyrazy,
- popełnia błędy w budowaniu wypowiedzi,
- ma trudności z poprawnym używaniem wyrażenia przyimkowych, sformułowań wyrażających stosunki przestrzenne: nad – pod, za – przed,
- ma trudności z różnicowaniem podobnych głosek (np. z – s),
- ma trudności z rozpoznawaniem i tworzeniem rymów,
- ma trudności ze wskazywaniem słów, które brzmią podobnie z racji podobnie brzmiącego początku słów „kolejka – pociąg – kolega” („kolejka – kolega”) lub ze wskazywaniem, które słowo brzmi inaczej („pociąg”);

➤ **Pamięć fonologiczna – dziecko:**

- ma trudności z zapamiętaniem i przypominaniem sobie nazw,
- ma trudności z zapamiętaniem wiersza, piosenki, więcej niż jednego w tym samym czasie,

- ma trudności z zapamiętaniem materiału uszeregowanego w serie i sekwencje (np. dni tygodnia, pory roku, sekwencje czasowe *wczoraj – dziś – jutro*, szeregi czterocyfrowe),

- trudności z szybkim wymianianiem serii nazw, np. „wszystkie zwierzęta jakie znasz”,

- ma wolne tempo nazywania szeregu prostych obrazków, kolorów;

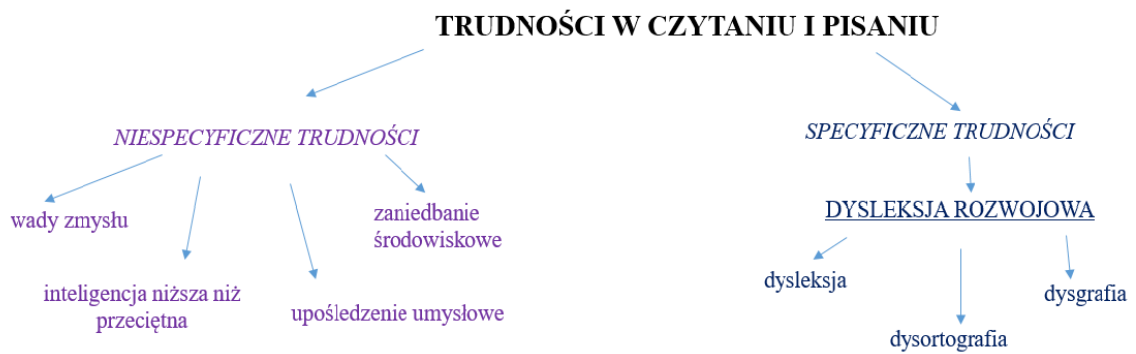
➤ **Orientacja w lewej i prawej stronie schematu ciała i przestrzeni – dziecko:**

- ma trudności ze wskazywaniem na sobie części ciała określając je terminami: prawe – lewe,

- ma trudności z określaniem położenia przedmiotów względem siebie (np. „na prawo”, „na lewo” od siebie);

➤ **Orientacja w czasie – dziecko:**

- ma trudności w określaniu dnia, pory dnia, pory roku.

Dysleksja rozwojowa – nazwa całego zespołu specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu; w uproszczonej formie: dysleksja. Trudności w czytaniu i pisaniu objęte tą nazwą mogą występować u dziecka w trzech formach – w postaci izolowanej, np. tylko trudności z uczeniem się poprawnej pisowni, lub jako zespół dwóch bądź nawet trzech form tych zaburzeń:

- **Dysgrafia** – trudności w opanowaniu pożądanego poziomu graficznego pisma.
- **Dysleksja** – specyficzne trudności w nauce czytania, którym często towarzyszą trudności w pisaniu.
- **Dysortografia** – specyficzne trudności z opanowaniem poprawnej pisowni (nie tylko błędy ortograficzne).

Opracowanie Katarzyna Wolarz

Za: M. Bogdanowicz, D. Kalka